

I

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων απαιτείται δημοσίευση)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 2027/97 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
της 9ης Οκτωβρίου 1997
για την ευθύνη του αερομεταφορέως σε περίπτωση ατυχήματος

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 84 παράγραφος 2,

την πρόταση της Επιτροπής⁽¹⁾,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 189 Γ της συνθήκης⁽³⁾,

Εκτιμώντας:

- (1) ότι, στο πλαίσιο της κοινής πολιτικής μεταφορών, είναι ανάγκη να βελτιωθεί το επίπεδο προστασίας των επιβατών των εμπλεκόμενων σε αεροπορικά ατυχήματα·
- (2) ότι οι κανόνες περί ευθύνης σε περίπτωση ατυχήματος διέπονται από τη σύμβαση για την ενοποίηση ορισμένων κανόνων σχετικά με τις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές, που υπογράφηκε στη Βαρσοβία στις 12 Οκτωβρίου 1929, ή τη σύμβαση αυτή όπως τροποποιήθηκε στη Χάγη στις 28 Σεπτεμβρίου 1955 και τη σύμβαση που έγινε στη Γκουανταλαχάρα στις 18 Σεπτεμβρίου 1961, αναλόγως του ποια εφαρμόζεται, εκάστη αναφερομένη εφεξής, ανάλογα με την περίπτωση, ως «σύμβαση της Βαρσοβίας»· ότι η σύμβαση της Βαρσοβίας εφαρμόζεται σε παγκόσμιο επίπεδο προς όφελος τόσο των επιβατών όσο και των αερομεταφορέων·
- (3) ότι το όριο της ευθύνης που ορίζει η σύμβαση της Βαρσοβίας είναι υπερβολικά χαμηλό σε σχέση με τα σημερινά οικονομικά και κοινωνικά δεδομένα και συχνά οδηγεί σε δίκες που χρονίζουν και αμαυρώνουν την εικόνα των αεροπορικών μεταφορών· ότι, κατά συνέπεια, τα κράτη μέλη έχουν αυξήσει διαφορετρόπως το όριο ευθύνης, με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν διαφορετικοί όροι μεταφοράς στην εσωτερική αγορά των αεροπορικών μεταφορών·

(4) ότι, επιπλέον, η σύμβαση της Βαρσοβίας εφαρμόζεται μόνο στις διεθνείς μεταφορές· ότι, στην εσωτερική αγορά αεροπορικών μεταφορών, έχει εξαλειφθεί η διάκριση μεταξύ εθνικών και διεθνών μεταφορών· ότι είναι συνεπώς σωστό να είναι ίδιο το όριο και ίδια η φύση της ευθύνης τόσο στις εθνικές όσο και στις διεθνείς μεταφορές·

(5) ότι εδώ και πολύ καιρό αναμένεται μια πλήρης επανεξέταση και αναθεώρηση της σύμβασης της Βαρσοβίας που θα αποτελέσει, μακροπρόθεσμα, μια περισσότερο ενιαία και εφαρμόσιμη απάντηση, σε διεθνές επίπεδο, στο ζήτημα της ευθύνης του αερομεταφορέα στην περίπτωση ατυχήματος· ότι θα πρέπει να συνεχιστούν, μέσω διαπραγματεύσεων σε πολυμερές επίπεδο, οι προσπάθειες για την αύξηση των ορίων ευθύνης που επιβάλλει η σύμβαση της Βαρσοβίας·

(6) ότι, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, είναι ευκατάτο να γίνουν ενέργειες σε κοινοτικό επίπεδο, προκειμένου να επιτευχθεί εναρμόνιση στο πεδίο της ευθύνης του αερομεταφορέα, οι οποίες και θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν ως κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση της προστασίας των επιβατών σε παγκόσμια κλίμακα·

(7) ότι ενδείκνυται να αρθούν όλα τα χρηματικά όρια ευθύνης κατά την έννοια του άρθρου 22 παράγραφος 1 της σύμβασης της Βαρσοβίας ή οποιαδήποτε άλλα νομικά ή συμβατικά όρια, σύμφωνα με τις τάσεις που επικρατούν σήμερα σε διεθνές επίπεδο·

(8) ότι, για να αποφευχθούν περιπτώσεις κατά τις οποίες τα θύματα ατυχημάτων δεν θα αποζημιώνονται, οι κοινοτικοί αερομεταφορείς, όταν υπάρχουν απαιτήσεις λόγω θανάτου, τραυματισμού ή άλλης σωματικής βλάβης επιβάτη κατά την έννοια του άρθρου 17 της σύμβασης της Βαρσοβίας, δεν θα πρέπει να δικαιούνται να επικαλεσθούν το άρθρο 20 παράγραφος 1 της σύμβασης της Βαρσοβίας, μέχρι ενός καθορισμένου ορίου·

(9) ότι οι κοινοτικοί αερομεταφορείς μπορούν να απαλλάσσονται από την ευθύνη τους σε περίπτωση εξ αμελείας συνυπαιτιότητας του συγκεκριμένου επιβάτη·

⁽¹⁾ ΕΕ C 104 της 10. 4. 1996, σ. 18 και ΕΕ C 29 της 30. 1. 1997, σ. 10.

⁽²⁾ ΕΕ C 212 της 22. 7. 1996, σ. 38.

⁽³⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 17ης Σεπτεμβρίου 1996 (ΕΕ C 320 της 28. 10. 1996, σ. 30), κοινή θέση του Συμβουλίου, της 24ης Φεβρουαρίου 1997 (ΕΕ C 123 της 21. 4. 1997, σ. 89) και απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 29ης Μαΐου 1997 (ΕΕ C 182 της 16. 6. 1997).

- (10) ότι είναι ανάγκη να διευκρινισθούν οι υποχρεώσεις του παρόντος κανονισμού υπό το πρίσμα του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2407/92 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1992, περί της εκδόσεως αδειών των αερομεταφορέων (*) ότι, ως προς αυτό, οι κοινοτικοί αερομεταφορείς θα πρέπει να ασφαλιζονται μέχρι ενός ορίου καθοριζόμενου στον παρόντα κανονισμό·
- (11) ότι οι κοινοτικοί αερομεταφορείς θα πρέπει να έχουν πάντοτε το δικαίωμα να εγείρουν αιτήσεις κατά τρίτων·
- (12) ότι η ταχεία καταβολή προκαταβολής μπορεί να βοηθήσει σημαντικά τους τραυματισμένους επιβάτες ή τα δικαιούμενα αποζημιώσεως φυσικά πρόσωπα να αντιμετωπίσουν τα άμεσα έξοδα συνεπεία του αεροπορικού ατυχήματος·
- (13) ότι οι κανόνες για τη φύση και τον περιορισμό της ευθύνης σε περίπτωση θανάτου, τραυματισμού ή άλλης σωματικής βλάβης που έχει υποστεί επιβάτης συνιστούν μέρος των όρων της μεταφοράς στις μεταξύ μεταφορέα και επιβάτη συμβάσεις αεροπορικής μεταφοράς· ότι, προκειμένου να μειωθεί ο κίνδυνος στρέβλωσης του ανταγωνισμού, οι μεταφορείς τρίτων χωρών θα πρέπει να ενημερώνουν επαρκώς τους επιβάτες για τους όρους τους όσον αφορά τη μεταφορά·
- (14) ότι είναι ενδεδειγμένο και αναγκαίο τα χρηματικά όρια τα οποία τίθενται στο παρόντα κανονισμό να επανεξετάζονται προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι οικονομικές εξελίξεις και οι εξελίξεις στα διεθνή fora·
- (15) ότι η Διεθνής Οργάνωση Πολιτικής Αεροπορίας (ΔΟΠΑ) επανεξετάζει τώρα τη σύμβαση της Βαρσοβίας· ότι, εν αναμονή των σχετικών αποτελεσμάτων, προσωρινές κοινοτικές ενέργειες θα ενισχύσουν την προστασία των επιβατών· ότι το Συμβούλιο θα πρέπει να επανεξετάσει τον παρόντα κανονισμό το συντομότερο δυνατόν μετά την εκ μέρους της ΔΟΠΑ επανεξέταση,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο παρών κανονισμός καθορίζει τις υποχρεώσεις των κοινοτικών αερομεταφορέων για την ευθύνη εξ ατυχήματος έναντι των επιβατών για ζημία που υπέστησαν λόγω θανάτου, τραυματισμού ή άλλης σωματικής βλάβης που έχει υποστεί επιβάτης, και εφόσον το ζημιόγONO ατύχημα συνέβη εντός του αεροσκάφους, κατά την επιβίβαση ή την αποβίβαση.

Ο παρών κανονισμός αποσαφηνίζει επίσης ορισμένες υποχρεώσεις των κοινοτικών αερομεταφορέων σχετικές με την ασφάλιση.

Επιπροσθέτως, ο παρών κανονισμός επιβάλλει ορισμένες υποχρεώσεις ενημέρωσης η οποία πρέπει να παρέχεται από

τους αερομεταφορείς που είναι εγκατεστημένοι εκτός της Κοινότητας και εκτελούν αερομεταφορές από και προς την Κοινότητα ή εντός αυτής.

Άρθρο 2

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, νοούνται ως:
 - α) «αερομεταφορέας»: επιχείρηση αερομεταφορών με νόμιμη άδεια λειτουργίας·
 - β) «κοινοτικός αερομεταφορέας»: αερομεταφορέας με νόμιμη άδεια λειτουργίας εκδοθείσα από κράτος μέλος σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2407/92·
 - γ) «δικαιούχος αποζημιώσεως»: ο επιβάτης ή κάθε πρόσωπο το οποίο έχει δικαίωμα να εγείρει αιτήσεις αντ' αυτού, σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο·
 - δ) «Ecu»: η λογιστική μονάδα που χρησιμοποιείται για την κατάρτιση του γενικού προϋπολογισμού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σύμφωνα με τα άρθρα 207 και 209 της συνθήκης·
 - ε) «ΕΤΔ»: ειδικό τραθηκτικό δικαίωμα κατά τα οριζόμενα από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο·
 - στ) «σύμβαση της Βαρσοβίας»: η σύμβαση για την ενοποίηση ορισμένων κανόνων που έχουν σχέση με τις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές, η οποία υπεγράφη στη Βαρσοβία στις 12 Οκτωβρίου 1929, ή η σύμβαση της Βαρσοβίας, όπως τροποποιήθηκε στη Χάγη στις 28 Σεπτεμβρίου 1955, και η συμπληρωματική σύμβαση της σύμβασης της Βαρσοβίας που έγινε στη Γκουανταλαχάρα στις 18 Σεπτεμβρίου 1961, ανάλογα με το ποια από αυτές διέπει τη σύμβαση μεταφοράς του συγκεκριμένου επιβάτη, καθώς και όλες οι διεθνείς πράξεις που συμπληρώνουν τη σύμβαση της Βαρσοβίας, συνδέονται μ' αυτήν και ευρίσκονται σε ισχύ.
2. Έννοιες περιεχόμενες στον παρόντα κανονισμό και μη οριζόμενες στην παράγραφο 1, είναι ταυτόσημες με τις έννοιες που χρησιμοποιούνται στη σύμβαση της Βαρσοβίας.

Άρθρο 3

1. α) Η ευθύνη του κοινοτικού αερομεταφορέα για ζημία που υπέστη επιβάτης λόγω θανάτου, τραυματισμού ή άλλης σωματικής βλάβης εξ ατυχήματος, δεν υπόκειται σε κανένα οικονομικό περιορισμό εκ του νόμου ή εκ συμβάσεως οιασδήποτε μορφής.
- β) Η κατ' άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2407/92 ασφαλιστική υποχρέωση έχει την έννοια ότι ο κοινοτικός αερομεταφορέας ασφαλιζεται οπωσδήποτε μέχρι του ορίου της κατά την παράγραφο 2 ευθύνης, και κατόπιν μέχρις ενός εύλογου ποσού.
2. Για ζημίες μέχρι του ισοδυνάμου των 100 000 ΕΤΔ σε Ecu, ο κοινοτικός αερομεταφορέας δεν δικαιούται να αποκλείσει ή να περιορίσει την ευθύνη του αποδεικνύοντας ότι ο ίδιος και το προσωπικό του έλαβαν όλα τα αναγκαία μέτρα προς αποφυγή της ζημίας ή ότι ήταν αδύνατη η λήψη τέτοιων μέτρων εκ μέρους του ή εκ μέρους του προσωπικού του.

(*) ΕΕ L 240 της 24. 8. 1992, σ. 1.

3. Παρά τις διατάξεις της παραγράφου 2, εάν ο κοινοτικός αερομεταφορέας αποδείξει ότι η ζημία προκλήθηκε εν όλω ή εν μέρει από αμέλεια του τραυματισθέντος ή αποθανόντος επιβάτη, είναι δυνατή η ολική ή μερική άρση της ευθύνης του, σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο.

Άρθρο 4

Σε περίπτωση θανάτου, τραυματισμού ή άλλης σωματικής βλάβης που υπέστη επιβάτης λόγω ατυχήματος, ο παρών κανονισμός:

- α) δεν συνάγεται ότι ο κοινοτικός αερομεταφορέας είναι ο μόνος υπεύθυνος προς καταβολή αποζημίωσης ή
- β) δεν περιορίζει τα δικαιώματα του κοινοτικού αερομεταφορέα να επιδιώξει συνεισφορά τρίτου στην αποζημίωση ή την εκ μέρους τρίτου αποζημίωση, σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο.

Άρθρο 5

1. Ο κοινοτικός αερομεταφορέας οφείλει να καταβάλει, αμελλητί, οπωσδήποτε δε, δεκαπέντε ημέρες το αργότερο αφ' ής στιγμής εξακριβωθεί η ταυτότητα του φυσικού προσώπου το οποίο δικαιούται την αποζημίωση, την απαιτούμενη προκαταβολή για την κάλυψη των άμεσων οικονομικών αναγκών και ανάλογο με το μέγεθος της ζημίας που υπέστη.

2. Υπό την επιφύλαξη της παραγράφου 1, η προκαταβολή ισούται τουλάχιστον με το ισοδύναμο 15 000 ΕΤΔ σε Ecu ανά επιβάτη σε περίπτωση θανάτου.

3. Η προκαταβολή δεν συνιστά αναγνώριση ευθύνης είναι δε δυνατός ο συμψηφισμός της προς επιγενόμενες καταβολές πραγματοποιηθείσες λόγω της ευθύνης του κοινοτικού αερομεταφορέα, δεν αποδίδεται όμως, εκτός των περιπτώσεων του άρθρου 3 παράγραφος 3 ή αν εκ των υστέρων αποδειχθεί ότι ο εισπράξας την προκαταβολή προκά-

λεσε τη ζημία ή συνέβαλε σε αυτή εξ αμελείας ή δεν δικαιούτο την αποζημίωση.

Άρθρο 6

1. Οι διατάξεις των άρθρων 3 και 5 περιλαμβάνονται στους όρους μεταφοράς του κοινοτικού αερομεταφορέα.

2. Κατάλληλη ενημέρωση σχετικά με τις διατάξεις των άρθρων 3 και 5 διατίθεται στους επιβάτες, κατόπιν αιτήματος, στα πρακτορεία και ταξιδιωτικά γραφεία του κοινοτικού αερομεταφορέα καθώς και στις υπηρεσίες ελέγχου εισιτηρίων και στα σημεία πωλήσεως. Στο εισιτήριο ή σε ισοδύναμο έγγραφο αναγράφονται περιληπτικά οι υποχρεώσεις σε απλή και κατανοητή γλώσσα.

3. Αερομεταφορείς εγκατεστημένοι εκτός της Κοινότητας και εκτελούντες μεταφορές από και προς την Κοινότητα ή εντός αυτής, εάν δεν εφαρμόζουν τις διατάξεις των άρθρων 3 και 5, ενημερώνουν σχετικά τους επιβάτες τους ρητώς και σαφώς, κατά την αγορά του εισιτηρίου στα πρακτορεία τους, τα ταξιδιωτικά γραφεία ή τις υπηρεσίες ελέγχου εισιτηρίων που ευρίσκονται στο έδαφος κράτους μέλους. Οι αερομεταφορείς προμηθεύουν στους επιβάτες έγγραφο στο οποίο αναγράφονται οι όροι τους. Δεν αποτελεί επαρκή ενημέρωση η αναγραφή μόνον του ορίου ευθύνης στο εισιτήριο ή σε ισοδύναμο έγγραφο.

Άρθρο 7

Δύο έτη το αργότερο από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή εκπονεί έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του, η οποία λαμβάνει, μεταξύ άλλων, υπόψη τις οικονομικές εξελίξεις και τις εξελίξεις στα διεθνή fora. Η έκθεση αυτή συνοδεύεται ενδεχομένως από προτάσεις αναθεώρησης του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 8

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει ένα έτος μετά την ημερομηνία της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Λουξεμβούργο, 9 Οκτωβρίου 1997.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

M. DELVAUX-STEHRES